

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy

Szkoła Podstawowa Nr 13
Gliwice

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanego efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07-04-2011 - 12-04-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Aleksandra Kobielska, Beata Zielińska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	9
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	9
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	3
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	17
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	34
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	8
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	30
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	6
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe), klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o szkole

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa Nr 13
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Gliwice
Ulica	Elsnera
Numer	25
Kod pocztowy	44-105
Urząd pocztowy	Gliwice
Telefon	0322700350
Fax	0322700350
Www	
Regon	00072149000000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	167
Oddziały	8
Nauczyciele pełnozatrudnieni	11
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	11
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3
Średnia liczba uczących się w oddziale	20.88
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	15.18
Województwo	ŚLĄSKIE (24)
Powiat	Powiat m. Gliwice (66)
Gmina	M. Gliwice (01)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy, która jest znana nauczycielom, uczniom, rodzicom i całemu środowisku szkoły. Założenia koncepcji są stałe, a zmianom podlegają działania realizujące koncepcję.

Wypowiedzi dyrektora szkoły oraz wyniki badania ankietowego nauczycieli pozwalają stwierdzić, że autorami funkcjonującej w szkole koncepcji pracy czują się wszyscy (9 z 9) nauczyciele. Została przyjęta do realizacji przez radę pedagogiczną i jest znana wszystkim pracownikom szkoły. Z analizy dokumentów wynika, że koncepcja znajduje się w statucie, gdzie określono cele i zasady pracy szkoły.

Wśród najważniejszych założeń koncepcji pracy, według której działa szkoła dyrektor i nauczyciele wymienili:

- zapewnianie bezpieczeństwa uczniom,
- kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły,
- dbanie o wysoki poziom kształcenia,
- tworzenie przyjaznej atmosfery, dającej poczucie bezpieczeństwa,
- kształtowanie postaw społecznych, tolerancję,
- regionalizm.

Uczestniczący w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że w szkole najważniejszy jest uczeń. Ich zdaniem relacje dyrektora i nauczycieli z uczniami stwarzają poczucie bezpieczeństwa i pozytywną atmosferę panującą w szkole. Bezpieczeństwu służy dbałość wszystkich pracowników w tym zakresie oraz brak anonimowości uczniów z uwagi na wielkość szkoły.

Na podstawie analizy dokumentów można zdefiniować główne punkty koncepcji pracy szkoły:

- stwarzanie warunków wszechstronnego rozwoju ucznia na miarę jego możliwości,
- zapewnienie bezpiecznych warunków nauki,
- kształtowanie postaw wzajemnego szacunku, tolerancji, sprawiedliwości,
- kształtowanie postaw warunkujące sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,
- otwartość, współpraca ze środowiskiem.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy. Zdaniem dyrektora należą do nich działania, realizowane stale: np. organizowanie zajęć dla uczniów zdolnych i dla uczniów z problemami w nauce; sporadycznie np. poprawa warunków nauki (zakup nowych stolików i krzesłek) oraz nowe np. organizacja kąpek rekreacyjnych dla kl. 1-3.

Nauczyciele uzupełnili wypowiedź dyrektora wymieniając działania w zakresie:

- bezpieczeństwa (dyżury nauczycielskie na przerwach),
- indywidualnego podejścia do ucznia, współpracy z rodzicami, organizacji zespołów wyrównawczych, współpracy z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, pracy z uczniem zdolnym, organizacji kółek zainteresowań,
- organizacji uroczystości np. tradycyjnie organizowany w szkole Dzień Śląski z udziałem zaproszonych gości,
- wieloletniej działalności koła turystycznego (wyjazdy są organizowane raz w miesiącu),
- organizacji lekcji poświęconych gwarze śląskiej.

W sposób szczególnie opisali działalność koła ekologicznego prowadzoną od wielu lat, obejmującą działania całoroczne (segregacja śmieci, zbiórka aluminium), akcyjne (miejskie warsztaty ekologiczne EKO puzzle we współpracy z Fundacją ARKA, nagroda dla klasy III na etapie wojewódzkim programu Akademia 3-R, konkursy ekologiczne pod patronatem miasta) oraz warsztaty ekologiczne z klubem Gaja, współpracę z nadleśnictwem Brynek (lekcje przyrody), dożywianie zwierząt zimą.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy jest znana rodzicom i akceptowana przez nich.

Z informacji dyrektora wynika, że rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły podczas zebrań z radą rodziców. Nauczyciele informację na temat koncepcji pracy szkoły przekazują rodzicom podczas zebrań, wywiadówek (szczególnie na pierwszej we wrześniu).

Zdaniem rodziców w szkole najważniejsza jest:

- nauka i integracja dzieci między sobą m.in. poprzez udział w konkursach, wycieczkach,
- bezpieczeństwo, rodzinna dobra atmosfera (dzieci nie są anonimowe),
- ścisły kontakt z rodzicem, informacja na temat dziecka.

Rodzice uważają, że zachowanie jest bardzo ważne i szkoła podejmuje w tym zakresie działania profilaktyczne, a także szybko reaguje w sytuacjach konfliktowych we współpracy z pedagogiem i psychologiem poprzez wzmacnianie dobrych zachowań we współpracy z rodzicami.

Rodzice w pełni aprobują prowadzone przez szkołę kierunki rozwoju. Szkoła realizuje działalność edukacyjną, na bardzo dobrym poziomie. Ich zdaniem szkoła ma bardzo dobre wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i akceptowana przez nich, co potwierdzili uczestniczący w wywiadzie. Uważają, że szkoła prezentuje wysoki poziom nauczania, uczniowie osiągają dobre wyniki, które są prezentowane na stronie internetowej szkoły. W szkole ważne są również lekcje „bo można się czegoś nauczyć”, a także dobre oceny, zachowanie, kultura osobista. W szkole wszyscy się znają, pracują miłe panie, można dostać stypendium za dobrą naukę, a w klasach starszych uczniowie uczą się języka angielskiego i języka niemieckiego.

Dzieciom podoba się: świetlica, sala gimnastyczna, boisko szkolne i komputery, a także różne kółka: plastyczne, informatyczne, taneczne, teatralne, ekologiczne, SKS (szkolne kółko sportowe). Uczniowie lubią jeździć na wycieczki np. do lasu, do Doliny Dinozaurów, do Zoo. Cenią sobie organizowane zajęcia wyrównawcze oraz umiejętność szybkiego rozwiązywania trudnych sytuacji lub konfliktów przy udziale wychowawcy, czasem psychologa. Uczniowie w szkole są "zgrani", pomagają sobie wzajemnie, pracują w grupach.

Krytycznie oceniają np. zepsute zamki w toaletach, czasem brak papieru. Ich zdaniem otoczenie szkoły jest słabo wyposażone. Z uwagi na usytuowanie stołówki (budynek przedszkola) uczniowie mają kłopot ze „zmieszczeniem się” w przerwie obiadowej. Szatnie są małe, nie ma indywidualnych szafek, a siatki ochronne nie są całkiem bezpieczne.

W opinii dyrektora uczniowie są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły na lekcjach wychowawczych. Na początku roku szkolnego zapoznają się ze statutem szkoły, z wizją szkoły oraz programem wychowawczym i profilaktycznym.

Zdaniem dyrektora i wszystkich nauczycieli (9 z 9) koncepcja pracy szkoły jest analizowana, modyfikowana i obejmuje dokumenty będące elementami koncepcji, które ulegają zmianom, np. statut, w którym wprowadzono zapis o obniżeniu wieku szkolnego, program wychowawczy i profilaktyczny, który jest aktualizowany wg. potrzeb uczniów. Analizie podlegają również działania służące realizacji koncepcji pracy szkoły. W działaniach tych uczestniczą: dyrektor, cała rada pedagogiczna, rodzice i uczniowie.

W opinii dyrektora i nauczycieli zapisana w statucie koncepcja pracy szkoły nie ulega zmianie, modyfikacji ulegają działania, które ją realizują. W ostatnim okresie, w przygotowaniach do sprawdzianu wykorzystano „Powtórki z plusem” Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego oraz do przeprowadzenia próbnego sprawdzianu zestawy zewnętrzne z Wydawnictwa Operon. Uwzględnia się zarówno potrzeby ucznia zdolnego jak i mającego problemy w nauce dzięki czemu wzrosła liczba uczniów korzystających z wprowadzonego kółka j. angielskiego. Zwiększono ofertę zajęć ruchowych na podstawie diagnozy sposobów spędzania wolnego czasu i konsultacji z pielęgniarką (realizowana jest dodatkowo 1h tygodniowo dla każdej klasy, prowadzą nauczyciele wychowania fizycznego).

Nauczyciele uzupełnili wypowiedź dyrektora o wprowadzone w przeciągu ostatnich dwu lat zajęcia logopedyczne, lekcje języka niemieckiego od klasy 1, oraz zajęcia popołudniowe szkolnego klubu sportowego prowadzone dla najmłodszych klas. W oparciu o zdefiniowane potrzeby w szkole zatrudniono psychologa.

Powyższe dane wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Oferta edukacyjna szkoły w opinii dyrektora, nauczycieli, partnerów szkoły oraz większości uczniów i ich rodziców zaspokaja potrzeby edukacyjne dzieci i pomaga im rozwijać umiejętności i zainteresowania. Badanie nie wykazało prowadzenia nowatorskich rozwiązań programowych.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową, co potwierdzili respondenci. Zdaniem dyrektora i nauczycieli wykorzystywane w szkole programy uwzględniają wszystkie elementy podstawy programowej. Realizowana w klasach młodszych edukacja polonistyczna jest kontynuacją rozpoczętego w przedszkolu procesu kształtowania dojrzałości do nauki pisania i czytania, dzieci uczą się na pamięć wierszy i tekstów piosenek. W edukacji matematycznej dominującą formą zajęć są gry i zabawy, edukacja przyrodnicza realizowana jest często w terenie. Podczas zajęć stosowane są przerwy plastyczne, muzyczne i ruchowe. Rozwija się zamiłowanie do czytelnictwa poprzez lekcje biblioteczne, dzieci prowadzą zeszyty lektur, organizowane jest Pasowanie na Czytelnika. Uczniowie korzystają z dobrze wyposażonej pracowni komputerowej z dostępem do Internetu. Komputery są wykorzystywane jako urządzenia, które wzbogacają proces nauczania (stosowane są dostępne na płytach i w sieci programy edukacyjne). Realizowana jest edukacja kulturalna i medialna w formie wyjazdów do kina i teatru.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów o czym świadczą zebrane informacje.

Ankietowani uczniowie klasy piątej najczęściej wymieniali jako swoje potrzeby:

- naukę matematyki/przedmiotów ścisłych (13 wskazań w pytaniu wielokrotnego wyboru),
- naukę języków obcych (12 wskazań),
- umiejętności z zakresu wychowania fizycznego (8 wskazań).

W ankietach wymieniano również inne przedmioty, umiejętności, a także „współpracę z innymi osobami”.

Ankietowani rodzice następująco określali potrzeby edukacyjne swoich dzieci:

- przygotowanie do kontynuowania nauki w wybranym gimnazjum, rozwijanie kompetencji językowych, przyrodniczych, matematycznych, języków obcych, artystycznych, sportowych, patriotycznych (wskazane 10 razy),
- rozwijanie umiejętności sportowych (4 razy).

W pojedynczych ankietach wymieniono: „motywowanie do nauki, sukcesu”, „stawianie wymagań na poziomie wypracowanym na lekcjach”, „większy wybór zajęć pozaszkolnych”, „kształcenie interdyscyplinarne”. 12 z 30 ankietowanych pozostawiło to pytanie bez odpowiedzi.

Nauczyciele w wywiadzie wymienili, ich zdaniem, najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów:

- przygotowanie do dalszych etapów kształcenia,
- przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie informatycznym,
- nauka komunikowania się w językach obcych,
- kształtowanie postaw patriotycznych,
- wdrażanie świadomości ekologicznej.

Zdaniem większości ankietowanych rodziców szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dzieci (raczej tak 18 z 30, zdecydowanie tak 4 z 30).

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy, co wynika z informacji uzyskanych w wywiadach. Dyrektor i nauczyciele poinformowali, że kształtują u swoich uczniów kompetencje potrzebne na rynku pracy takie jak planowanie i organizowanie własnej pracy, skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach (w szczególności w języku polskim, języku angielskim i niemieckim), współdziałanie w grupach, rozwiązywanie problemów w twórczy sposób, posługiwanie się komputerem, wykorzystywanie różnych źródeł wiedzy.

Wypowiedzi partnerów na temat umiejętności przydatnych w przyszłości uczniom na rynku pracy, które rozwija szkoła były następujące:

- szkoła przygotowuje do dalszej edukacji o czym świadczą wysokie wyniki sprawdzianu, dobre przygotowanie dzieci potwierdza ich funkcjonowanie w gimnazjum,
- umiejętności i zainteresowania rozwijane są dzięki kołom zainteresowań, wykorzystaniu sali gimnastycznej i pracowni komputerowej,
- umiejętność autoprezentacji, wystąpień publicznych rozwijana jest, kiedy dzieci przygotowują spektakle, prezentują swój repertuar poza szkołą m.in. na spotkaniach oplatkowych dla seniorów i chorych. Takie działania uczą również empatii, zachowań społecznych.
- znajomość języków obcych, w tym dodatkowo nauczanego niemieckiego, jest wykorzystywana przy współpracy

z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Niemców Województwa Śląskiego,

- udział w zdrowej rywalizacji, umiejętność wykorzystania posiadanej wiedzy kształtowana jest podczas konkursów i zawodów,

- świadomość dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wzrasta m.in. podczas wycieczek w ramach koła turystycznego SKKT.

Podczas wywiadu podkreślono kontakty szkoły z parafią. Uczniowie mogą uczestniczyć w mszach szkolnych organizowanych w godzinach porannych (szkoła umożliwia tę organizację od wielu lat), dzieci występują w kościele z jasełkami.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana, o czym informowali nauczyciele i dyrektor. Sposoby realizacji tego zadania to:

- kontrola i autokontrola tempa realizacji planów pracy,
- kontrola dzienników lekcyjnych oraz kart rozliczeniowych nowej podstawy (monitoring ilościowy),
- obserwacje zajęć,
- sprawozdania z realizacji podstawy programowej na konferencjach.

Wnioski z tych działań dotyczą doskonalenia czytania ze zrozumieniem, również na zajęciach wyrównawczych, mobilizowania uczniów do wypowiadania się zdaniami rozwiniętymi, doskonalenia wykonywania działań matematycznych z wykorzystaniem poznanych zagadnień w praktyce. Na podstawie monitoringu decyduje się o ewentualnym zatrudnieniu specjalisty w czasie choroby pracownika.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów, co wynika z wypowiedzi respondentów. Dyrektor wymienił następujące, wprowadzone w tym celu zmiany:

- przydział dodatkowych godzin w oparciu o diagnozę potrzeb w poszczególnych klasach w tym: zajęć informatyki w klasach 4 i 6, zajęć matematyki w klasie 5, zajęć wyrównawczych dla klasy 6;
- uzupełnienie oferty kółek o wprowadzenie kółka informatycznego dla klas młodszych, ekologicznego, matematycznego, teatralnego, plastycznego, wokalnego, języka angielskiego, zajęć Szkolnego Koła Krajoznawczo-Turystycznego i Szkolnego Klubu Sportowego od klasy pierwszej,
- kultywowanie tradycji regionalnych m.in. w formie imprez szkolnych,
- ciągłość opieki wychowawczej,
- system organizacji nauczania języka niemieckiego od klasy pierwszej.

Zdaniem dyrektora znaczenie dla rozwoju uczniów ma także uzyskanie przez szkołę certyfikatu „Placówka przyjazna dziecku w kształtowaniu umiejętności czytania, pisania i liczenia” za udział w programie zapobiegania dysleksji (szkolenie nauczycieli, wdrożenie działań). Oprócz tego, w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, uczniowie klasy 2 i 4 wzięli udział w badaniach umiejętności dla Pracowni Testów „Stowarzyszenie Edukacji bez Granic” z Gdańska, indywidualne wyniki zostały udostępnione rodzicom.

Ankietowani nauczyciele potwierdzili wprowadzenie zmian podanych przez dyrektora:

- wzbogacenie oferty kółek zainteresowań (9/9 wskazań) oraz zajęć wyrównawczych (5/9);
- języki obce od klasy 1 (4/9) oraz Szkolny Klub Sportowy od klasy 1 (4/9).

Oprócz tego w ankietach wskazano na znaczenie możliwości uczestniczenia uczniów w zajęciach logopedycznych (7/9), z pedagogiem i psychologiem (3/9) oraz w większej ilości konkursów i zajęć ruchowych (taniec towarzyski, rytmika).

Partnerzy uczestniczący w wywiadzie wskazali takie same przykłady znanych sobie zmian w ofercie edukacyjnej szkoły.

Zdaniem większości ankietowanych uczniów klasy piątej szkoła pomaga im rozwijać swoje zainteresowania: raczej tak (12 z 17), zdecydowanie tak (3 z 17). Podobną opinię wyraziła większość ankietowanych rodziców (raczej tak 13 z 30, zdecydowanie tak 4 z 30). 13 z 30 ankietowanych nie potwierdziło tej opinii (wybrali odpowiedź „raczej nie”).

Szkoła nie realizuje nowatorskich rozwiązań programowych.

Przedstawione powyżej argumenty uzasadniają spełnienie wymagania na poziomie średnim, powyżej podstawowego.

Poziom spełniania wymagania: C

Procesy edukacyjne, w tym realizacja podstawy programowej i osiągnięcia szkolne uczniów są monitorowane i analizowane. Organizacja zajęć dostosowywana jest do potrzeb uczniów z uwzględnieniem ich opinii o tym, jak chcieliby się uczyć. Motywujące znaczenie informacji o postępach w nauce zostało potwierdzone przez większość respondentów.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Zdaniem dyrektora zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej są przydatną wskazówką w nauczaniu. W klasach młodszych sale są wyposażone w pomoce dydaktyczne pozyskane w ramach projektu Radosna Szkoła. Zajęcia z edukacji zdrowotnej są realizowane także z udziałem pielęgniarki.

Ankietowani nauczyciele wymieniali zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, które stosują:

- kształtowanie zamiłowania do czytelnictwa,
- kształtowanie postawy ciekawości i otwartości wobec innych kultur,
- stosowanie gier, sytuacji problemowych i zadaniowych,
- dbałość o adaptację dzieci do warunków szkolnych oraz o ich poczucie bezpieczeństwa,
- priorytetowe znaczenie umiejętności komunikowania się w języku obcym,
- w klasach pierwszych podział sali na część edukacyjną i rekreacyjną,
- zajęcia wychowania fizycznego odbywają się na sali gimnastycznej lub podwórku,
- obserwacja pedagogiczna w celu poznania możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci (dokumentowana),
- prowadzona jest edukacja zdrowotna,
- dzieci mają zajęcia opiekuńcze oraz zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce,
- wychowanie do aktywności i odpowiedzialności w życiu zbiorowym,
- systematyczna informacja rodziców o sukcesach i kłopotach ich dzieci, a także włączanie ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dzieci i łagodzenie trudności na jakie natrafiają.

Wymieniono także znajomość podstawy programowej wychowania przedszkolnego jako czynnik sprzyjający realizacji zadań w szkole podstawowej.

W wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że jedynym ograniczeniem w pełnym zastosowaniu zalecanych warunków pracy może być baza informatyczna (brak dostępu do internetu w bibliotece, za mała ilość stanowisk w pracowni w przypadku klasy nie dzielonej na grupy).

Procesy edukacyjne są planowane. Dyrektor poinformował, że nauczyciele współpracują w tym celu w zespołach uczących w danym oddziale. W bieżącym roku podczas planowania położono nacisk na wzrost czytelnictwa wśród uczniów, usystematyzowanie dokumentacji uczniów z problemami w nauce. Nauczyciele opiniują propozycję przydziału godzin z puli do dyspozycji dyrektora, analizują efekty procesów edukacyjnych na podstawie badania ucznia „na wejściu”, wewnątrzszkolnych testów i analiz własnych. W szkole istnieje harmonogram imprez szkolnych, konferencji rady pedagogicznej i zebrań z rodzicami.

Opinie dyrektora potwierdzili wszyscy ankietowani nauczyciele. Wskazali, że w planowaniu procesów edukacyjnych uwzględniają: potrzeby uczniów (9/9), ich możliwości (9/9), liczebność klas (6/9), organizację roku szkolnego (6/9), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (5/9), specyfikę pracy w nauczaniu zintegrowanym (2/9).

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się, co potwierdzają zgromadzone informacje. Zdaniem ankietowanych nauczycieli szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych (zdecydowanie tak uważa 5 z 9, raczej tak 4 z 9). Również pomieszczenia, w których prowadzą zajęcia, sprzyjają, w ich opinii, osiąganiu zamierzonych celów (zdecydowanie tak uznało 4 z 9, raczej tak 5 z 9).

Ankietowani uczniowie klasy piątej wskazali, że zdarza się, iż są zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia: kilka razy w tygodniu 10 z 17, codziennie 4 z 17, raz w tygodniu 3 z 17. Najstarsi uczniowie odpowiadając na podobne pytanie w większości potwierdzili odczuwanie zmęczenia z powodu liczby zajęć w szkole (zdecydowanie tak 13 z 34, raczej tak 6 z 34). 16 z 34 ankietowanych szóstoklasistów raczej lub zdecydowanie nie odczuwa zmęczenia z tego powodu.

Rodzice w ankietach w większości uznali, że plan lekcji jest ułożony tak, że sprzyja uczeniu się (raczej tak uznało 19 z 30, zdecydowanie tak 8 z 30).

Analiza planu lekcji wykazała, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia. Szkoła jest jednozmiannowa. Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się

poprzez zachowanie higieny pracy. Zajęcia teoretyczne są przeplatane zajęciami o charakterze artystycznym czy ruchowym. Dodatkowe propozycje z oferty szkoły są zaplanowane bezpośrednio po zakończeniu lekcji.

Z obserwacji placówki wynika, że klasy są odpowiednie do organizacji zajęć. Wielkość sal lekcyjnych jest wystarczająca dla klas liczących od 15 do 26 osób. W 2 klasach zainstalowano wyposażenie z projektu Radosna Szkoła, co w pewien sposób ograniczyło wykorzystanie powierzchni sali.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się.

Dyrektor stwierdził, że działania nauczycieli nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole to zajęcia wyrównawcze dla uczniów z problemami w nauce i zajęcia dla uczniów zdolnych, zajęcia logopedyczne i korekcyjno-kompensacyjne, komputerowe. Nauczyciele modyfikują plany pracy po analizie sprawdzianów i testów, zachęcają uczniów do udziału w konkursach – liczba uczestników stale wzrasta.

Nauczyciele (w ankietach i wywiadzie) wymieniali metody sprzyjające uczeniu się stosowane w pracy z uczniami:

- praca indywidualna z uczniem (częstsza z uczniem z problemami w nauce);
- praca w parach, grupach;
- metody aktywizujące: „burza mózgów”, drama, metody zabawowe, zagadki oraz metody czynnościowe, konkursy, gry dydaktyczne, dyskusje, debaty, elementy metody projektów;
- praca z komputerem;
- wycieczki.

Stwierdzili, że uczniowie mają szansę na ich zajęciach pracować metodą projektu: kilka razy w roku (6 z 9) lub raz na rok (3 z 9). Na wybór metod pracy z uczniami wpływają: cele zajęć (9/9), treści zajęć (8/9), możliwości uczniów (8/9), ich potrzeby (8/9), inicjatywy (7/9) czy liczba uczniów (6/9). Istotny jest także dostęp do pomocy (5/9) oraz miejsce realizacji zajęć (3/9).

Ankietowani uczniowie klasy piątej potwierdzili wykorzystywanie na lekcjach komputera i internetu (po 13 wskazań) oraz projektora (6/17). Większość ankietowanych najstarszych uczniów jest zadowolona nauką w szkole (zdecydowanie tak 4 z 34, raczej tak 15 z 34). Przeciwnego zdania było 15 z 34 szóstoklasistów. W większości potwierdzili swój udział w pracy w grupach: na niektórych zajęciach 21 z 34, na większości zajęć 8 z 34. Aktywność na zajęciach deklarowało 27 z 34 ankietowanych (zdecydowanie tak 10 z 34, raczej tak 17 z 34), a odmiennego zdania było 7 z 34 („raczej nie”). Opinie w ankietach na temat czy nauczyciele pomogli uczniom zastanowić się, czego się nauczyli były w większości pozytywne: raczej tak uważa 16 z 34, zdecydowanie tak 3 z 34. 15 z 34 ankietowanych nie potwierdziło takiego wsparcia ze strony nauczycieli.

Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele organizowali pracę w grupach, wyznaczali zadania do samodzielnego wykonania. Zastosowane metody były adekwatne i skuteczne. Zastosowano m.in. gry dydaktyczne, quiz. Zaangażowanie uczniów w zajęcia było zróżnicowane, zależało od zadania. Uczniowie na ogół zgodnie współpracowali w grupach, rozwiązywali zadania i odpowiadali na pytania problemowe. Nauczyciele motywowali do pracy pochwałami, punktacją. Podczas zajęć wykorzystywano ilustracje, teksty, materiały do pracy w grupach. W pracowni komputerowej szkoły znajduje się 11 nowoczesnych stanowiska z dostępem do Internetu. Kolejne stanowiska wykorzystuje dyrektor i sekretariat szkoły. W bibliotece są 2 stanowiska bez dostępu do Internetu. Do dyspozycji jest rzutnik multimedialny.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie opisali sposób prowadzenia takich działań. Nauczyciele analizują bieżące osiągnięcia ucznia. Analizowane są wyniki nauczania po I semestrze i na koniec roku szkolnego oraz wyniki sprawdzianu zewnętrznego. Ma miejsce diagnoza w klasach 1 i 4, ewaluacja diagnozy w klasach 3 i 5, egzaminy próbne w klasie 6, diagnoza gotowości szkolnej, analiza tabel klasyfikacyjnych. Monitoring przeprowadzają nauczyciele i dyrektor szkoły. Celem monitoringu jest poszukiwanie odpowiedzi na pytania: Jakie działania należy podjąć, w jakich obszarach, by uczniowie osiągnęli sukces edukacyjny, czy wprowadzone działania przyniosły efekt?; Czy uczniowie potrafią dokonać samooceny swojej wiedzy?; Co trzeba zmienić we własnym planie pracy, aby umożliwić uczniom odniesienie sukcesu?

Dokumentacja szkoły zawiera zestawienia wyników, międzysemestralną analizę problemów w nauce, potwierdza kontrolę dzienników, analizę sprawdzianów zewnętrznych, testów wewnętrznych i wynikające z tego wnioski do dalszej pracy. Statut szkoły w szczegółowych zapisach (par.16.p.2, par 18 p.5,6, par.20, par.21, par.23 p.9) dotyczy roli oceniania jako informacji dla uczniów o ich postępach w nauce.

Ankietowani nauczyciele prowadzą analizę postępów uczniów systematycznie w sposób zorganizowany (7 z 9) lub próbują prowadzić systematyczną analizę (2 z 9). Zakres monitorowania osiągnięć dotyczy wszystkich uczniów (9 z 9). Oprócz tego wskazano, że niektórzy koncentrują się na uczniach zdolnych (2 z 9) lub na uczniach z problemami (2 z 9).

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce.

Ankietowani nauczyciele przekazują uczniom informację zwrotną, uzasadniającą ocenę: zawsze (6 z 9) lub prawie zawsze (3 z 9). Informacja zwrotna określa:

- nad czym trzeba jeszcze popracować (8 /9 wskazań),

- poziom osiągniętych wiadomości (7/9),
- postępy w nauce (4/9),
oraz zawiera uzasadnienie oceny czy pozytywne wzmocnienie (pochwały).
Uczniowie klasy piątej w ankietach podali, że na ogół wiedzą, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę: zawsze (4 z 17), prawie zawsze (10 z 17), rzadko (3 z 17).

Zdaniem większości z nich nauczyciele wystawiając ocenę, odnoszą się do tego, co umieli lub wiedzieli wcześniej (prawie zawsze 7 z 17, zawsze 3 z 17). Opinia o tym, czy nauczyciele, wystawiając ocenę, odnoszą się do wcześniejszych osiągnięć lub trudności była bardziej zróżnicowana: w 9 z 17 ankiet stwierdzono, że tak jest, a w 8 z 17, że rzadko lub nigdy.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy, co potwierdza większość respondentów badań: ankietowani nauczyciele (6 z 9), rodzice (17 z 30) oraz uczniowie deklarujący najczęściej pozytywne odczucia związane z ocenianiem: wiem, co mam poprawić (11/17), postanawiam, że się poprawię (9/17), jestem zadowolony(a) czy mam ochotę się uczyć (po 6/17). Pytani o rozmowy z nauczycielami o tym, co wpłynęło na ich sukcesy w nauce najczęściej odpowiadali, że zdarza się to rzadko (10 z 17). Odpowiedzi na podobne pytanie o rozmowy o tym, co wpłynęło na trudności w nauce były bardziej zróżnicowane: rzadko 8 z 17, często 5 z 17 (pozostałe odpowiedzi to: nigdy 3/17, bardzo często 1/17).

W wywiadzie stwierdzili, że „jak ocena jest dobra to się cieszą, jak słabsza to chcą się poprawić”. Nauczyciele wręczają „motywyce” - naklejki z tekstem np. „brawo, popraw się, jesteś super, hurra”. Mówią co trzeba poprawić, omawiane są sprawdziany, najczęściej popełnione błędy, czasem tłumaczą indywidualnie. Na sprawdzianach jest punktacja, do oceny czasem są uwagi, komentarz. Nauczyciele zachęcają do poprawy ocen, udziału w konkursach, pomagają w zadaniach, tłumaczą, chwalą. W szkolnym konkursie recytatorskim uczniowie sami wybierali wiersze.

Nauczyciele w ankietach wymieniali sposoby motywowania i wspierania swoich uczniów w uczeniu się:

- pochwały w trakcie lekcji, nagrody, „motywyce”, naklejki, cukierki (9 wskazań),
- ocenianie w tym punktowe, opisowe (6 wskazań),
- udzielanie rad, konsultacji na temat różnych sposobów nauki, poszukiwania informacji (5 wskazań),
- praca indywidualna z dzieckiem z uwzględnieniem zaleceń specjalistów oraz z uczniem zdolnym (5 wskazań),
- zamieszczanie informacji o laureatach konkursów na stronie internetowej szkoły, gazetce klasowej, listy gratulacyjne, wyróżnianie na apelu (4 wskazania), a także wyłanianie spośród uczniów „pomocników” do prowadzenia lekcji, udostępnianie literatury i innych źródeł informacji, ustalanie z dziećmi terminów sprawdzianów, poprawy ocen, realizacji długoterminowych zadań.

Zdaniem rodziców motywowanie do nauki polega na komentowaniu ocen, przekazywaniu informacji zwrotnej na temat rozwiązywanych zadań. Dzieci są chwalone i nagradzane za aktywność oraz za dobre zachowanie. Nauczyciele prowadzą ciekawe lekcje, organizowane są zajęcia w terenie, wycieczki. „Nawet niewielkie osiągnięcia są doceniane”.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się, o czym świadczy większość zgromadzonych danych. Opinie ankietowanych uczniów były zróżnicowane. Uczniowie klasy 5 w ankietach wypowiedzieli się na temat czy nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć. Ich zdaniem dzieje się tak: rzadko 9 z 17, często 6 z 17 (w pozostałych 2 ankietach wybrano odpowiedź „nigdy”). Natomiast większość (21 z 34) najstarszych uczniów w ankietach potwierdziła otrzymanie od nauczyciela wskazówki, która pomogła im się uczyć. Odmiennego zdania było 13 z 34 szóstoklasistów.

W wywiadzie uczniowie mówili, że otrzymują wskazówki, nauczyciele wszystko tłumaczą, wyjaśniają. Zadanie domowe pomaga przypomnieć sobie co było na lekcji podobnie jak zapisy w zeszytach. Ich zdaniem, uczniowie raczej wiedzą jak się uczyć, ale nie wszyscy z tego korzystają. W szkole są zajęcia wyrównawcze i zajęcia rozwijające zainteresowania. Rozmowy z nauczycielami pomagają w nauce - „Lubimy się uczyć”.

Rodzice w ankietach w większości wypowiedzieli się pozytywnie na temat czy ich zdaniem informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu się uczyć (raczej tak 20/30, zdecydowanie tak 6/30). W opinii 24 z 30 ankietowanych ich dziecko raczej (16) lub zdecydowanie (8) umie się uczyć.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane. Dyrektor opisał sposób prowadzenia działań monitorujących. Dyrektor monitoruje realizację procesów edukacyjnych w ramach realizacji planu nadzoru pedagogicznego. Monitoringiem objęto: planowanie pracy dydaktycznej (rozkłady materiału), przestrzeganie zasad oceniania zgodnie ze statutem. Monitorowanie procesów odbywa się także poprzez analizę ocen uczniów, sprawdziany kompetencji, analizę postępów uczniów z opiniami poradni, sprawozdania z działalności logopedy, pedagoga i psychologa, rozmowy z uczniami i rodzicami. Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzili zdanie dyrektora.

Zdaniem dyrektora wnioski z monitoringu są wykorzystywane w planowaniu samych procesów edukacyjnych. Wnioski są omawiane przez zespół nauczycieli uczących w danym oddziale i przez dyrektora na posiedzeniach rady pedagogicznej.

Przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu podane przez dyrektora to:

- wprowadzenie zmian w planie pracy (np. w klasie 4 na zajęciach intensywniej pracuje się z uczniami w obszarze czytania ze zrozumieniem i wykonywania odpowiednich poleceń),
- zwiększenie liczby godzin matematyki w klasie 5,
- wprowadzenie dodatkowych zajęć informatycznych oraz sportowych,
- organizowanie konkursów czytelniczych dla poszczególnych grup wiekowych. Otrzymała się otwarta lekcja biblioteczna pt. „Wielkie biblioteki Świata” (przeprowadzona przez metodyka),
- udział szkoły w programie edukacyjnym „Sesje z plusem” obejmującym cykl testów diagnozujących przyrost umiejętności matematycznych (rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce).

Nauczyciele w wywiadzie uzupełnili przykłady o działania podejmowane przez wszystkich w zakresie estetyki prac uczniowskich oraz decyzje o nasileniu doskonalenia słabszych obszarów (czytanie ze zrozumieniem, doskonalenie umiejętności stosowania zasad ortograficznych).

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane.

Dyrektor poinformował, że na podstawie szkolnych obserwacji i diagnoz wnioskuje się o kierowanie uczniów z problemami w nauce do specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz na zajęcia zespołów wyrównawczych. Dodatkowo uczniowie korzystają z pomocy pedagoga i psychologa. Zgodnie z opinią poradni organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i logopedyczne. Inny wniosek dotyczy potrzeby zachęcania uczniów do udziału w kołach zainteresowań, stwarzania im się możliwości udziału w konkursach międzyszkolnych i ogólnopolskich (atrakcyjne formy, korzyści z udziału).

Nauczyciele w wywiadzie potwierdzili wdrożenie wniosków dotyczących doskonalenia umiejętności i poziomu wiedzy uczniów.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych, co wynika z analizy informacji z różnych źródeł. W opinii dyrektora podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje uczniów. Przykłady to:

- zgłaszanie się dzieci do udziału w akcjach charytatywnych na rzecz schroniska dla zwierząt;
- udział w akcjach ekologicznych;
- działalność samorządu uczniowskiego, który współorganizuje imprezy np. Pasowanie na Ucznia dla pierwszoklasistów, opinie uczniów są respektowane podczas ustalania scenariuszy, apeli i innych uroczystości szkolnych;
- nauczyciele i uczniowie wspólnie ustalają terminy sprawdzianów oraz niektóre zagadnienia omawiane na zajęciach pozalekcyjnych, lekcjach wychowawczych;
- z inicjatywy uczniów funkcjonuje „Szczęśliwy numer”.

Ankietowani nauczyciele deklaruowali, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć: na większości (1z 9) lub na niektórych zajęciach (8 z 9).

Pomysły uczniów, które uwzględnili dotyczyły najczęściej:

1. metod pracy na lekcji (7 wskazań),
2. terminów testów, sprawdzianów itp. czy zajęć pozalekcyjnych (po 6 wskazań),
3. tematyki lekcji (5 wskazań).

Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że organizacja zajęć dostosowywana jest do potrzeb uczniów (np. przerwy śródlekcyjne). Uwzględniają metody lubiane przez uczniów i wykorzystują je na ich prośbę (np. lekcja „Sąd nad Syzyfem”). Opinie uczniów są brane pod uwagę w sprawie tematyki lekcji wychowawczych i zajęć pozalekcyjnych, terminów sprawdzianów i testów. Na życzenie uczniów zorganizowano wycieczkę do Bochni.

Ankietowani piątoklasiści potwierdzili, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach: na niektórych (9/1) lub na większości zajęć (5/17).

W wywiadzie uczniowie podawali przykłady zmian w szkole, która została przygotowana wspólnie przez nauczycieli i uczniów:

- praca w grupach,
- Dzień śląski – przychodzą rodzice, dzieci przygotowują teatryki, lalki na wystawę,
- dekoracje w klasach,
- imprezy szkolne i klasowe (bał przebierańców, w tym roku był na Zamku w Toszku, Wigilie klasowe, Dzień Dziecka) „Nauczyciele proponują, a uczniowie pomagają zorganizować”,
- stroje na konkurs ekologiczny,
- propozycje zgłaszane za pośrednictwem samorządu np. przegląd „Mam Talent”.

W wywiadzie wyrażono krytyczne opinie na temat aktywności samorządu uczniowskiego:

„przed wyborami obiecywał, a teraz się nie wywiązuje”, „była gazetka Szczęśliwa 13, nowy samorząd tej gazetki nie wydaje”.

Ankietowani rodzice byli pytani o zdanie czy nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu ich prowadzenia. Jedni (18/30) odpowiadali, że w ich opinii dzieje się tak rzadko, a inni (12/30), że często. Natomiast uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że pomysły i inicjatywy dzieci są brane pod uwagę, współpraca jest wzajemna, np. pozytywnie odebrana przez dzieci praca w grupach będzie kontynuowana. Na lekcjach (np.

historii) dzieci są zachęcane do aktywności, podejmowane są dyskusje klasowe, dzieci samodzielnie wyszukują informacje w wybranych przez siebie źródłach przygotowując się do lekcji. Tematyka lekcji np. wychowawczych czasem jest podejmowana z inicjatywy dzieci. Również rodzice mają możliwość udziału w zajęciach np. pozalekcyjnych jako eksperci, prezentujący swoje umiejętności czy zainteresowania. Szczególnie uzdolniony chłopiec miał okazję prowadzenia lekcji na temat bardzo dobrze sobie znany. Na kółkach zainteresowań dzieci mają możliwość wyboru tematyki, techniki wykonywania prac.

Podczas obserwowanych zajęć uczniowie wybierali liderów grup, zgłaszali propozycje tematów zajęć związanych z lekturą, opiniowali propozycje nauczyciela.

Powyższe dane wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych oraz wspomagają się wzajemnie w ich organizowaniu i realizacji. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami.

Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora analizy procesów edukacyjnych dokonuje się w szkole poprzez:

- rozmowy z rodzicami na zebraniach (omawiając np. wyniki testów na wejście i próbnych sprawdzianów),
- rozmowy z uczniami (np. na lekcjach wychowawczych, omówienie po sprawdzianie),
- rozmowy nauczycieli (np. podczas spotkań zespołów wychowawczych, w ramach posiedzeń rady pedagogicznej nauczyciele dokonują analizy wyników nauczania po I i II semestrze, analizy testów próbnych w kl. 0,3, 5, 6 oraz analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego).

Ankietowani nauczyciele dokonują analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole: samodzielnie (8 z 9), wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych (9 z 9), z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów (7 z 9).

Jako przykład wspólnie prowadzonych analiz wymienili poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: jak spójnie prowadzić pracę wychowawczą przy przejściu przez kolejne progi edukacyjne?

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych.

Ich zdaniem, z uwagi na nieliczne grono pedagogiczne nauczyciele wszystkie działania i inicjatywy organizują we wzajemnej współpracy i wsparciu (konkursy, uroczystości, sprawdzian, wymiana scenariuszy). Wszyscy (9 z 9) ankietowani nauczyciele konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. W dokumentach są zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych:

- udział w pracach komisji wnioskującej,
- udział w pracach zespołów,
- sprawozdania nauczycieli z pracy,
- wypełnianie kart pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dawniej karty ucznia).

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji.

Z wypowiedzi dyrektora wynika, że zmiany dotyczące procesów edukacyjnych jakie zostały wprowadzone w szkole w wyniku wspólnie podjętych decyzji dotyczyły:

- przeprowadzenia próbnego sprawdzianu w klasie 6 we współpracy z Wydawnictwem Operon,
- opracowania testu umiejętności i analizy wyników w porównaniu z wynikami ogólnopolskimi w klasach 6,
- realizacji programu „Radosna szkoła” – wyposażenie klas w sprzęt, ułożenie regulaminu korzystania ze sprzętu.

Większość nauczycieli (7 z 9) uznała, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Pozostali (2 z 9) byli odmiennego zdania.

Jako członkowie rady pedagogicznej podejmują uchwały (6 wskazań), wnioskują (5), podejmują wspólne decyzje (3) oraz wyrażają opinie i prezentują indywidualne pomysły i inicjatywy (6). Wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych wymieniając się informacjami o poszczególnych uczniach (w formie kart informacyjnych, bilansów 6-latka) i zespołach klasowych.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli, współpraca obejmuje udział w pracach zespołów oddziałowych i problemowych (powoływanych w miarę potrzeb np. do pracy nad statutem, wychowawczy, ds. ewaluacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej). Nauczyciele wymieniają się doświadczeniami i współpracują przy organizacji szkoleń w ramach WDN-u. Razem rozwiązują bieżące problemy. Wspólnie organizują imprezy szkolne (konkursy,

wycieczki), wymieniają się scenariuszami imprez klasowych, współpracują z biblioteką i świetlicą szkolną, planują i organizują wewnętrzne próbną sprawdziany.

Ich zdaniem wsparcie jakie uzyskują od innych nauczycieli jest zdecydowanie (6 z 9) bądź raczej (2 z 9) wystarczające.

Przedstawione powyżej dane wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Są one planowane i modyfikowane z udziałem uczniów, zgodnie z ich i rodziców oczekiwaniami i potrzebami.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw. Zdaniem prawie wszystkich (8 z 9) ankietowanych nauczycieli w szkole miała miejsce dyskusja na temat pożądanych postaw w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. Uczniowie uważają, że taka dyskusja miała miejsce w ostatnim miesiącu (13 z 17), bądź kilka miesięcy temu (4 z 17).

Zdaniem nauczycieli uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy poprzez:

- udział w organizowanych w szkole akcjach charytatywnych (np. zbiórki zakrętek, zbiórki na schronisko dla psów, zbiórki na dom dziecka) dzięki czemu uczniowie są otwarci, tolerancyjni, bardziej empatyczni,
- udział w demokratycznych wyborach samorządu uczniowskiego (debaty, głosowanie),
- udział samorządu w pasowaniu na "Pierwszaka".

Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele kształtowali pożądane społecznie postawy poprzez swój sposób zachowania, relacje z uczniami w trakcie lekcji. Zachęcali do współpracy w grupie, dyscyplinowali, pilnowali przestrzegania zasad.

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów.

W szkole przeprowadza się diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów, zdaniem uczestniczących w wywiadzie nauczycieli na podstawie obserwacji, konsultacji, indywidualnych rozmów z rodzicami i uczniami oraz we współpracy z pedagogiem i psychologiem.

W wyniku tej diagnozy, określono potrzebę związaną z bezpieczeństwem uczniów. W celu zaspokojenia tej potrzeby wzmocniono dyżuru nauczycielskie, zorganizowano spotkania ze Strażą Miejską, wzbogacono ofertę zajęć dodatkowych.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne.

Zdaniem dyrektora w szkole dba się o to, żeby działania wychowawcze prowadzone w szkole były spójne. Nauczyciele pracują zespołowo, wspólnie analizują problemy i ich przyczyny. Szukają sposobu rozwiązania, wymieniają się doświadczeniami, współpracują z psychologiem, pedagogiem i logopedą. Reagują natychmiast na wszelkie problemy uczniów. W klasach, w każdym roku analizuje się sytuację wychowawczą uczniów oraz potrzeby uczniów korzystających z zajęć opiekuńczych w świetlicy szkolnej. Nauczyciele modyfikują program wychowawczy i profilaktyczny, określają procedury postępowania (np. w przypadku nieobecności ucznia w szkole, ucznia sprawiającego problemy wychowawcze), analizują plany pracy wychowawców.

Nauczyciele potwierdzili wypowiedź dyrektora. Dodatkowo uznali, że wszystko co dzieje się w szkole angażuje całą radę pedagogiczną, a uczniowie są chwaleni za sukcesy i osiągnięcia również na forum szkoły.

Działania podejmowane przez szkołę przynoszą oczekiwane efekty. Zdaniem nauczycieli potwierdzeniem efektywności podejmowanych działań jest m.in. pomoc rodzinie niewydolnej wychowawczo. W efekcie obserwacji nauczycieli, wzajemnych konsultacji, współpracy z psychologiem i pedagogiem dziecko znalazło miejsce w świetlicy środowiskowej.

Jako utrudnienie nauczyciele wymienili: nadmierne obciążenie uczniów dodatkowymi zajęciami organizowanymi z inicjatywy rodziców (problem zdiagnozowano w klasie 4). Problem został przedstawiony na spotkaniu z rodzicami.

Ankietowani uczniowie (16 z 17) są zdania, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie. Czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami (15 z 17).

Również rodzicom odpowiada sposób, w jaki szkoła wychowuje dzieci (25 z 30). Zdaniem większości, nauczyciele traktują uczniów w równy sposób (20 z 30). Pozostali byli odmiennego zdania.

W opinii pracowników niepedagogicznych problemy z zachowaniem uczniów są rozwiązywane przez dyrektora i nauczycieli. Inni pracownicy biorą udział w obserwacjach, interweniują u nauczycieli w miarę potrzeb. Dzieci przestrzegają norm społecznych, są aktywne, rodzice także chętnie uczestniczą w działaniach szkoły np.

w festynach.

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane.

Dyrektor przedstawił przykłady wniosków sformułowanych w ostatnim czasie:

- realizować działania dla zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, nadal rozwijać umiejętności i zainteresowania uczniów poprzez wzbogacanie oferty zajęć,
- ściśle przestrzegać procedur, dbać o współpracę wychowawców z pedagogiem, psychologiem i logopedą.

Na ich postawie zorganizowano szkolenia dla nauczycieli z zakresu organizacji wycieczek i wyjść szkolnych, pierwszej pomocy przedmedycznej, współpracy z rodzicami (m.in. komunikowanie się, pedagogizacja rodziców). Organizowane są ciekawe formy zajęć Szkolnego Koła Krajoznawczo - Turystycznego oraz spotkania z ciekawymi ludźmi (np. z okazji Dnia Śląskiego – prelekcja pracownika muzeum, pisarza). Szkoła dba o rozwój kulturalny uczniów np. wyjścia do muzeum, lekcje wychowawcze savoir-vivre w restauracji. Organizuje spotkania tematyczne dla uczniów i rodziców z pedagogiem i psychologiem (na temat korzystania z telefonów komórkowych, odpowiedzialności prawnej) we współpracy ze Strażą Miejską. Zgodnie z opinią rady rodziców, rada pedagogiczna wprowadziła zakaz używania telefonów komórkowych na zajęciach oraz wydłużono czas pracy świetlicy szkolnej. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie uzupełnili wnioski wynikające z analiz działań wychowawczych o organizację większej ilości zajęć sportowych.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole.

Zdaniem dyrektora uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych:

- ustalają tematykę lekcji wychowawczych,
- organizują wyjścia do kina lub teatru,
- współpracują przy organizacji apeli z okazji świąt i rocznic narodowych.

Uczniowie od klasy pierwszej biorą udział w wyborach Samorządu Uczniowskiego.

Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzili wypowiedź dyrektora i dodatkowo wymienili:

- dyskusje na lekcjach wychowawczych, rozmowy z nauczycielami,
- samoocenę zachowania, tworzenie kontraktu klasowego, wybór samorządu klasowego i szkolnego,
- pracę w samorządzie klasowym i szkolnym.

Ich zdaniem postawy promowane w szkole, z którymi uczniowie się zgadzają to: współpraca i funkcjonowanie w zespole, postawy ekologiczne, koleżeńskie i empatia.

Uczniowie wiedzą jakich postaw się od nich oczekuje. Chcą być grzeczni tzn. „nie przeszkadzać na lekcjach, nie biegać, nie bić się, nie spóźniać się, unikać kłótni, nie przezywać”. Ich zdaniem ważne jest bezpieczeństwo. Na salę gimnastyczną można wchodzić tylko w towarzystwie nauczyciela, nie wolno niszczyć sprzętów szkolnych. Uczestniczący w wywiadzie uczniowie zgadzają się z tymi zasadami.

W szkole działa Szkolne Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze, w ramach którego są organizowane wyjazdy krajoznawcze (np. w Góry Świętokrzyskie, do Koniakowa, Bochni oraz wyjścia w teren - Topienie Marzanny).

Na pytanie: jakich zachowań oczekuje się od dzieci w szkole, uczestniczący w wywiadzie rodzice odpowiadali:

- szacunku do siebie nawzajem, do wartości, do nauczycieli, do współzycia społecznego,
- postaw obywatelskich.

Uważają, że w szkole zapobiega się agresywnym zachowaniom i szybko interweniuje w przypadku zaistniałych konfliktów.

Przedstawione powyżej dane wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełnienia wymagania: B

W szkole podejmowane są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i uwzględniające indywidualizację procesu nauczania. Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów, indywidualizują proces edukacji dostosowując metody pracy na lekcji oraz wymagania do potrzeb edukacyjnych dzięki czemu uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości.

Zdaniem dyrektora uczniowie w szkole osiągają sukcesy edukacyjne. Problemem bywa nadmierne obciążenie dzieci zajęciami dodatkowymi. W celu rozwiązania tego problemu w szkole prowadzone są rozmowy z rodzicami, aby dostosować propozycje szkoły i domu do potrzeb i możliwości dzieci.

Uczniowie, myśląc o swoich wynikach w nauce: uważają, że wszystko jest w porządku, czują radość, czasem niezadowolenie, że nie mogli zrobić więcej.

Zdaniem ankietowanych rodziców dzieci osiągnęłyby sukces gdyby otrzymały pomoc: w nauce (14 wskazań), w sporcie (14 wskazań), w sztuce (12 wskazań), w działaniach społecznych (3 wskazania).

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów, prowadzą diagnozę możliwości edukacyjnych w odniesieniu do wszystkich uczniów, których uczą (8 z 9), bądź w odniesieniu do większości uczniów (1 z 9).

W wyniku prowadzonych diagnoz:

- dostosowują wymagania do możliwości uczniów, opracowują plany pracy, wybierają odpowiednie podręczniki,
- planują pracę z uczniami szczególnie uzdolnionymi oraz prowadzą zajęcia w zespołach dydaktyczno – wyrównawczych, współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- dostosowują metody pracy w celu umożliwienia uczniom osiągnięcia sukcesu szkolnego.

Uczestniczący w wywiadzie partnerzy są zdania, że w środowisku dzieci tej szkoły problemy społeczne występują bardzo rzadko. Czasem zdarzają się rodziny w trudnej sytuacji materialnej.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

Zdaniem dyrektora, uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez:

- publikowanie ich osiągnięć na stronie internetowej,
- wręczanie dyplomów i wyróżnień na forum szkoły podczas apeli i imprez szkolnych,
- wystawy prac uczniów na gazetkach,
- prezentowanie zdolności uczniów na festynie szkolnym,
- dla najlepszych uczniów biorących udział w konkursach fundowane są nagrody, przekazywane listy gratulacyjne dla rodziców, przyznawane są stypendia naukowe za wyniki i osiągnięcia.

Nauczyciele indywidualizują proces edukacji dostosowując metody pracy na lekcji oraz wymagania do potrzeb edukacyjnych dzieci zarówno zdolnych jak i wymagających wsparcia, prowadząc zajęcia korekcyjno kompensacyjne.

Piątoklasiści (12 z 17) uważają, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy.

Kiedy mają kłopoty z nauką mogą liczyć na pomoc nauczycieli (13 z 17).

Podobnie szóstoklasiści (24 z 34), czują, że nauczyciele wierzą w ich możliwości.

Rodzice, na pytanie czy mają poczucie, że w szkole dzieci traktowane są indywidualnie prezentowali rozbieżne opinie (raczej i zdecydowanie tak 15 z 30 bądź raczej nie 14 z 30).

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów.

W opinii dyrektora, dla ograniczenia wpływu czynników środowiskowych na rozwój kariery edukacyjnej uczniów szkoła stara się, aby oferta zajęć pozalekcyjnych była atrakcyjna dla uczniów i rodziców. W szkole organizowane jest nauczanie drugiego języka (j. niemiecki).

W celu zwiększenia szans edukacyjnych uczniów szkoła współpracuje z Radą Rodziców, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Parafią i innymi instytucjami. Prowadzone są działania w zakresie:

- pomocy uczniom na zakup podręczników (stypendium socjalne), pomocy w postaci posiłków w stołówce szkolnej,
- kierowania uczniów w porozumieniu z ich rodzicami do świetlicy środowiskowej,
- pomocy pedagoga i psychologa, organizacji zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć logopedycznych i korekcyjno-kompensacyjnych.

W szkole realizowane są programy rządowe: Radosna Szkoła, Owoce w szkole, Mleko w szkole. Prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację nauczania, w szczególności dla uczniów posiadających opinie

o potrzebie dostosowania wymagań do ich możliwości.

Szkoła obejmuje uczniów: terapią pedagogiczną (17%), opieką psychologa (12%), zajęciami dydaktyczno – wyrównawczymi (24%), zajęciami logopedycznymi (4%), zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi (11%). Opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej posiada 15% uczniów. Wszyscy są objęci pomocą ze strony szkoły.

Uczniowie korzystają z obiadów w szkolnej stołówce (35% w tym 3% dofinansowanych). Otrzymują stypendia za wyniki w nauce (7%) oraz dofinansowanie do kosztów wycieczek szkolnych (3%). Zajęcia dodatkowe z języka niemieckiego organizuje się dla ok. 68% uczniów szkoły.

Rodzice uczestniczący w wywiadzie uznali, że szkoła podejmuje starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości:

- dzieci biorą udział w różnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. zawody pływackie),
- w szkole ma miejsce koleżeńska pomoc międzyuczniowska,
- każde dziecko jest zachęcane do udziału w różnych, nawet trudnych konkursach, za które dzieci są nagradzane w różnych formach,
- organizowane są zajęcia pozalekcyjne (plastyczne, ekologiczne, matematyczne, teatralne muzyczne, SKS, informatyczne, j. niemieckiego), zajęcia korekcyjno – wyrównawcze.

Rodzice prezentowali różnorodne opinie na temat podejmowanych przez szkołę działań w celu umożliwienia wszystkim uczniom odniesienia szkolnego.

Ankietowani rodzice prezentowali rozbieżne opinie na temat podejmowanych przez szkołę starań by dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę ich możliwości (raczej i zdecydowanie tak 16 z 30, raczej i zdecydowanie nie 14 z 30).

Podawali przykłady:

- udział w konkursach szkolnych, pozaszkolnych, zawodach sportowych,
- pochwały, nagrody, stypendia, wyróżnienia na forum szkoły,
- motywacja ze strony nauczyciela, wychowawcy (pochwały, pozytywne oceny),
- motywowanie uczniów słabszych do większego wysiłku, pochwały.

Partnerzy szkoły są przekonani, że szkoła podejmuje starania, aby umożliwić dzieciom odniesienie sukcesu szkolnego. Ich zdaniem uczniowie osiągają wysokie wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej, mają osiągnięcia w różnych szkolnych, pozaszkolnych i miejskich konkursach. Prezentują wysoki poziom kultury osobistej.

Powyższe dane wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

Koncepcja pracy szkoły jako miejsca zapewniającego edukację i bezpieczeństwo jest akceptowana przez uczniów i ich rodziców. Działania realizujące koncepcję podlegają analizom i modyfikacjom.

Oferta edukacyjna szkoły ukierunkowana na rozwój uczniów obejmuje m.in.:

- udział uczniów w zajęciach kółek zainteresowań, zajęciach sportowych, wyrównawczych oraz dodatkowe lekcje języka niemieckiej mniejszości narodowej;

- możliwość korzystania z pomocy psychologa, pedagoga, logopedy.

Źródła nie potwierdziły realizowania w szkole nowatorskich rozwiązań programowych.

Imprezy szkolne służą rozwijaniu umiejętności autoprezentacji. Turystyczne i ekologiczne zajęcia pozalekcyjne kształtują postawy społeczne, proekologiczne i prozdrowotne.

Procesy edukacyjne w tym realizacja podstawy programowej i osiągnięcia szkolne uczniów są monitorowane i analizowane. Respondenci uczestniczący w badaniu docenili osiągnięcie przez uczniów wysokich wyników sprawdzianu.

Motywuujące znaczenie informacji o postępach w nauce zostało potwierdzone przez większość respondentów.

Nauczyciele wspólnie planują i realizują działania wychowawcze i dydaktyczne. Wspomagają się wzajemnie w doskonaleniu, monitorowaniu i jakościowej poprawie procesów edukacyjnych.

Różnorodne i konsekwentne działania wychowawcze, budowanie pozytywnych relacji w małej szkolnej społeczności sprzyjają kształtowaniu właściwych i akceptowanych przez rodziców postaw uczniów.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	C
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B

Raport sporządzili:

- Aleksandra Kobielska
- Beata Zielińska

Kurator Oświaty:

.....

Wersja pełna raportu dostępna jest pod adresem: www.platforma.npseo.pl/summary/htmlReport/id/4925